

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

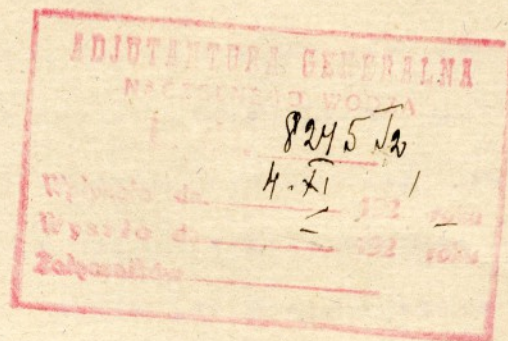
Nr 9503 / II. I. F. 1.
9952 / II. I. F. 1.
9953 / II. I. F. 1.

Warszawa, dn. 31.X. 1921 r.

Do

Adjutantury Generalnej - Referat Prasowy

Przesyłam przy niniejszym do wiadomości
komunikaty prasowe z Rygi z dn. 23, 25 i 26 października,
oraz komunikaty prasowe z Moskwy z dn. 25 i 26 października.

K. S. Lefant

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

177

KOMUNIKAT PRASOWY

z dn. 23.X.21 r.

Prasa litewska w dalszym ciągu prowadzi kampanję przeciwko obudwu projektom Hymasa i wogóle polityce Ententy na wschodzie Europy. Dowodząc, że przez Ententy istnieją jeszcze mocarstwa, na których może Litwa oprzeć swą politykę. (Niemcy). W tym duchu pisze "Echo" i "Lietuva Balsas". Na 78 zapytań interwencji w sprawie uchodźców łotewskich w Rosji rząd łotewski nie otrzymał odpowiedzi i bezskutecznie dobija się praw zagwarantowanych traktatem pokojowym sowiecko-łotewskim. W Rydze opracowano projekt przewiezienia 250 parowozów zakupionych przez Rosję sow. w Niemczech. Za transport parowozów przez Łotwę rząd sowiecki zapłaci 13.750.000 rb. łotewskich. W składach ryskich leży 7000 tonn żywności dla głodnych w Rosji, które nie były wysyłane wskutek braku wagonów. Zatrzymane przez bolszewików na terytorjum Rosji obecnie pod długich staraniach wszystkie wagony łotewskie zostały zwrócone i ekspedycja żywności wkrótce będzie rozpoczęta z powrotem. Policja łotewska aresztowała komunistę Otto Helmana, przewodniczącego jednej z czerezwyczajek, który drogą nielegalną przedostał się z Rosji sow. na terytorjum Łotwy. Nowy "Put" rozpoczął nową akcję przeciw Polsce w związku z ostatnią nową Karachana, opierając się na materiałach zaczerpniętych z "Rzeczpospolitej". Przejazdem z Rewla, przybyła tu litewska delegacja ekonomiczna, która przyjmie udział w konferencji państw bałtyckich i Rosji. Giełda: f. szt. 1365, dol. am. 345, fr. franc. 25, kor. szw. 80, 25, kor. duń. 66, mk. niem. 280, mk. fińsk. 548, mk. est. 080, mk. pol. 010.

Komunikat prasowy

z dn. 25.X.21 r.

R Y G A

Znany łotewski ekonomista dr. Ziv wystąpił na łamach "Siegodnia" z krytyką finansową łotewskiej polityki rządowej, której dowodzi, że mimo spadku obecnej waluty na rynku ryskim ani ceny nie spadają ani skarb państw

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

wa nie staje się zamożniejszy, a przeciwnie poniósł wielkie straty, tak że mówi się głośno o nowej emisji banknotów. Bank państwowy opierał swą politykę na powiększeniu zapasów obcej waluty i rzecz naturalna wraz ze spadkiem kursu ponosił znaczne straty. Zamieszczona przy artykule tabela porównawcza cen obcej waluty i cen na produkty żywnościowe wskazuje, że kursy obcych walut stale spadały, a ceny stale rosły. Obecnie w obrocie znajduje się banknotów na sumę ~~2087~~ 2.087 milionów rubli. Z Moskwy donoszą że przewodniczący wyższej rady ludowego gospodarstwa na zjeździe elektryków powiedział, że Rosja zrzec się musi wszelkich nadziei odbudowy gospodarstwa przez kapitał zagraniczny. Droga koncesji, jeżeli nawet mówił Bogdanow, udałoby się przyciągnąć obcy kapitał, to rezultatów można się spodziewać za kilka a nawet kilkanaście lat. "Ekonomičeskaja Żiźń" twierdzi, że dotychczas niema żadnego solidnego arendatora. Solidne firmy potrzebują solidnych gwarancji, solidnych ubezpieczeń i solidnych dochodów, a nawet solidnego rządu, zabezpieczającego dochody przy dzisiejszych warunkach trudno znaleźć ochotnych. W.C.I.K. postanowił wprowadzić nowe taryfy zarobków państwowych według 17 kategorii, których pensje zamknięte są w granicach od 450.000 do 2.250.000 rub. sow. miesięcznie. W dekrete umieszczone jest usprawiedliwienie, że państwo narazie nie jest w stanie zabezpieczyć minimum egzystencji wszystkim pracownikom. Wczoraj przybył do Rygi Buryckis i estoński minister spraw zagranicznych. Dzisiaj odbędzie się posiedzenie z Mejerowiczem i prezydentem konstytuancy Czakszem. Wczoraj rozpoczęła obrady ekonomiczne konferencja państw bałtyckich i Rosji sow. Prasa łotewska nacjonalnego kierunku wypowiedziała się przeciwko postanowieniom kongresu socjal-demokratów państw bałtyckich co do niezawierania żadnych koncesji z Polską. "Latwijas Kareliwis" pisze: "Zrozumiałem jest dla czego socjaldemokraci głoszą zasadę: żadnych konwencji z Polską, ale zbliżenie z Rosją sow. Mamy nadzieję, że Polska wreszcie rozpocznie pokojową politykę ze swymi sąsiadami, a przede wszystkim z Litwą, poczem nie będzie już przeszkód zawartych konwencji i z resztą państw bałtyckich." "Latwijas

Sargs" organ centrowo-prawicowy pisze o powyższym: "Jeżeli już dzisiaj rycerze przyszłej Rosji w swej bezsilności grążą nam niejednokrotnie, to musimy przyznać, że nie pora naciągać czapkę na uszy i spokojnie rozkoszować się owocami naszych zdobyczy. Musimy dojść do takiego stanu uprzednio, żeby nam gwarantował naszą i naszych sąsiadów niepodległość, wobec czego musimy znaleźć wspólny język porozumienia z Polską na obopólnie wygodnych warunkach. Wyrzekanie się porozumienia ~~xxPolskąxx~~ przez socjaldemokratów dowodzi tylko, że oni sami znajdują się jeszcze we władzy ideologii rosyjskich socjalistów i komunistów, że nie dadzą oni wcale do niepodległego bytu naszego państwa. Nadchodzą wieści z Moskwy, że Lejba Trocki stanął na czele wielkiego triestu przemysłowego wnosząc 200 milionowy kapitał. Prócz Trockiego Lejby do przedsiębiorstwa weszli Sklanski, Lebiediew, Murakow i ~~Awrow~~. Z Helsingforsu donoszą, że przebywający tam Gorkij ciężko zachorował na wyrostek robaczkowy. Prasa sowiecka odnosi się do akcji Nansena z wielkim pesymizmem, twierdząc, że wpływy jego na zachodzie przepadły i że niema nadziei otrzymania pożyczki 10 milionów ~~xxkix~~ funtów, na jaką liczone. "Izwestja" W.C.I.K. donoszą, że większość przeznaczonych wagonów dla zwiezienia ^{jest} prodnaloga niezdadna do użytku, co bardzo się odbiło na zwórze zebranych produktów. Giełda: f. szt. 1365, dol. am. 345, fr. franc. 25, kor. szw. 80, mk. niem. 200, mk. fiń. 548, mk. est. 075, mk. pol. 010.

Komunikat prasowy

z dn. 26.X.21 r.

R Y G A

"Ita" z Moskwy donosi, że w guberniach objętych głodem w domach dziecięcych wydają dzieciom zaledwie $\frac{1}{2}$ funta chleba dziennie. Mleka dzieci nie otrzymują wcale. W "Izwestjach" niejaki Szatunowski zamieszcza artykuł pod tytułem "Cpo cpu epi epk", w którym skarży się na ogromny ~~xxkix~~ zamęt w zarządach związanych z rozdzielaniem żywności, których w Moskwie istnieje aż 4: ~~cpo~~ (centralnyj prodowolstwiennyj otdiel), ~~cpu~~ (centralnoje prod. uprawlenje), CPI (centr. pierdetocznaja instancja), CPK (centr. prodowolstwiennaja komisja). Wszelkie rozporządzenia muszą przejść przez

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

wszystkie powyższe instancje, co przeciąga się całymi tygodniami, a najmniej pożytku mają głodni. Według bolszewickich urzędowych obliczeń w Rosji sow. z Ukrainą, Kaukazem i Turkiestanem zamieszkuje obecnie 130.707.800 ludności. Litewski minister spraw zagranicznych po wizycie u Mejerowicza i obecności na pierwszym posiedzeniu konferencji ekonomicznej państw bałtyckich i Rosji wyjechał do Kowna. Konferencja ekonomiczna oficjalnie jeszcze nie rozpoczęła obrad z powodu nieobecności delegatów litewskich. Delegaci fińscy na konferencję ekonomiczną podali do wiadomości, że przybyli jedynie w celach informacyjnych. Z Helsingforsu donoszą, że w okolicach Wyborga aresztowano kilku szpiegów sowieckich, którzy utrzymywali kontakt między fińskimi organizacjami komunistycznymi i władzami w Moskwie. Kopenhaski "Sozialdemokraten" umieścił wywiad z Litwinowem, posłem bolszewickim w Estonii, który powiedział między innymi, że Rosja nie jest w stanie izolować się od wszystkich państw europejskich. Komunizm możliwy jest jedynie w skali międzynarodowej, a kapitalizm zachodu okazał się przygotowanym do dalszego żywota. Rząd łotewski zamierzał wysłać z granic Łotwy 13 komunistów, ale miejscowe poselstwo sowieckie odmówiło wiz na paszporty tychże. Wobec czego narazie pozostawiono ich pod strażą. Prawdopodobnie zostaną odesłani pod konwojem do granicy sow. Wczoraj przejechali przez Rygę w drodze do Moskwy przedstawiciele kilku firm niemieckich, którzy wchodzi w stosunki z rządem sowieckim. Między przedstawicielami byli wysłannicy Kruppa, Borsiga, Linke, Hoffmana, Hannemak i Wulkan. Cerkiw prawosławna Finlandji przyjęła z dniem 18 października nowy styl kalendarzowy. Giełda: f. szt. 1360, dol. am. 345,5, fr. franc. 25, kor. szw. 80, kor. 66 - 75, mk. niem. 200,5, mk. fiń. 46, mk. est. 75, mk. pol. 010.

Komunikat prasowy

z dn. 26.X.21 r.

M O S K W A

"Izwestja" publikują dalszy ciąg mowy Trockiego na drugim wszechrosyjskim zjeździe pracowników politycznej oświaty. Trocki pod-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

kreśla brak rozumnej agitacji wśród czerwonej armji. W związku z projektowanym zamiarem odmłodzenia personelu czerwonej armji i przez pozostawienie w armji tylko 1900 i 1901 roczników. Należy zrzec się starych frazesów agitacyjnych nie mających już wpływu na młodzież i zastosować systematyczną i poważną agitację, w której na pierwszym planie należy oznajmić młodych czerwonoarmistów z ustrojem społecznym Polski i Rumunii, jako najbliższych sąsiadów i ewentualnych przeciwników Rosji sow. Artykuł Stieklowa w "Izwestjach" w związku z rozlokowaniem resztek armji Wrangla na terenie państw Bałkańskich przewiduje możliwość współudziału tych wojsk w koncentrycznym ataku na Rosję Sowiecką, ze strony Rumunii i Polski. "Izwestja" komunikują o nawiązaniu stosunków handlowych z Polską przez Wniesztorę na Wołyniu. "Izwestja" podają szereg szczegółów o wypadkach politycznych na Węgrzech i jednocześnie podają wiadomość z Wiednia o rozbiegu wojsk Karola, który wraz ze swoją żoną dostał się do niewoli rządowych wojsk węgierskich. "Izwestja" przytaczają rozkaz Wrangla z dnia 6 października opublikowany w konstantynopolskiej gazecie "Stambul", Rozkaz głosi o likwidacji cywilnych urzędów armji Wrangla i wyjeździe jego samego z Konstantynopola w związku z zakończeniem rozkolowania całej armji Wrangla. "Izwestja" komunikują szereg faktów z prasy polskiej o wykryciu komunistycznej agitacji i awantur w Polsce. "Izwestja" przytaczają wiadomości z "Kurjera lwowskiego", która dowodzi o zainteresowaniu rosyjskich monarchistów w autonomii Galicji Wschodniej. W tym celu ma być poparte przez 20.000 żołnierzy Wrangla pod dowództwem generała Kutiepowa. "Izwestja" komunikują z Czyty o zabójstwie komunisty Cejtlina we Władywostoku. Zabójstwa dokonali agenci wywiadowcy Merkułowa. W związku z wypadkami w Węgrzech "Izwestja" komunikują o mobilizacji czterech roczników w Czecho-Słowacji. Wszystkie gazety podają wiadomości o zabójstwie przez nieznanych sprawców bułgarskiego ministra wojny Dimitrowa.

Komunikat prasowy

z dn. 25.X.21 r.

M O S K W A

